

Asia: VN/10920/2025

Opiskelija-asuntojen korkotuen muutokset

Nykytila, tavoitteet, keino ja vaikutukset

Tässä voitte halutessanne esitellä itsenne/organisaationne

Vaasan yliopiston ylioppilaskunta (VYY) edustaa kaikkia Vaasan yliopiston opiskelijoita ja valvoo heidän etuaan niin paikallisesti kuin valtakunnallisestikin. VYY edistää opiskelijoiden asemaa aktiivisesti paikallisella tasolla Vaasan kaupungissa erinäisten sidosryhmien kanssa.

Mikä on käsityksenne opiskelija-asuntojen valtiontuen nykytilasta ja tarpeista yleisesti ja erityisesti omalla alueellanne?

Opiskelija-asuntojen tuotantotukien tämänhetkinen tilanne on toimimaton, eikä se mahdollista kohtuuhintaisten opiskelija-asuntojen rakentamista. Erityisryhmien investointiavustuksen käytännössä tiputtua pois opiskelija-asuntojen rakentamisen ulottuvilta on uusien rakennushankkeiden toteuttaminen hyvin haastavaa. Vaasassa kaupungin asukkaista huomattava osa on opiskelijoita eli noin yli 14 000. Usean korkeakoulun kaupunkina opiskelijamäärien kasvu on aiheuttanut sen, että yhä useammat jäävät ilman mahdollisuutta edulliseen asumiseen. Tämä luo valtavaa painetta kohtuuhintaisten asuntojen tarjontaan. Vaasassa voidaan puhua jo asuntokriisistä.

Elokuussa 2025 voimaan tuleva opintotuen asumislisä on yleistä asumistukea matalampi, ja se pienentää tukea noin 156 000 opiskelijalla, tämä lisää (ja on jo merkittävästi lisännyt) entisestään kohtuuhintaisten opiskelija-asuntojen kysyntää myös sisäänottomäärien kasvaessa. Opiskelija-asuntojen käyttöaste oli vuonna 2024 keskimäärin 97,4 prosenttia ja on noussut vuodesta 2020 alkaen, osoittaen kohtuuhintaisten opiskelija-asuntojen tarpeen kiireellisyyden.

Näemme, että nykyinen tarjonta ei riitä vastaamaan kasvaviin opiskelijamääriin ja muuttuneeseen tukijärjestelmään. Opiskelija-asuntojen rakentamiselle on oltava riittävät ja entistä paremmat edellytykset jatkossa.

Mitä haluatte lausua yleisesti esitysluonnoksen tavoitteista ja ehdotettavasta keinosta?

Pidämme esitysluonnoksen tavoitteita tässä tilanteessa välttämättöminä ja ajankohtaisina. Korkotukilainan nosto 100% on tarpeellinen riittävän asuntorakentamisen mahdollistamiseksi. Vaikka 100 prosentin lainoitus voi nostaa rahoituskustannuksia ja sitä kautta vuokria, pidetään sen mahdollistamaa tuotannon käynnistämistä kokonaisuudessaan välttämättömänä nykytilanteessa.

Kannatamme vuokrien tasausmahdollisuuden laajentamista. Se on erittäin tärkeää vuokrien kohtuullisuuden ja tasapuolisuuden varmistamiseksi. Tasausmahdollisuus auttaa hillitsemään uusien kohteiden vuokrien nousua ja turvaa kohtuuhintaisen asumisen tarjontaa opiskelijoille.

Mitä haluatte lausua esitysluonnoksen vaikutusarvioinnista taikka täydentää tai korjata siinä?

Uusien yksiöiden vuokra todennäköisesti ylittää opintotuen asumislisässä huomioon otettavien asumismenojen kuntakohtaiset enimmäisrajat. Tämä tarkoittaa, että opiskelijoiden on katettava asumiskustannuksista entistä suurempi osa omista tuloistaan, mikä lisää työnteon painetta opintojen ohella ja voi pidentää opiskeluaikoja. Opiskeluaikojen pidentyminen riittämättömän toimeentulon vuoksi ei palvele tavoitetta nostaa korkeakoulutettujen määrää.

Esitys mahdollistaa tulevaisuudessa tarpeellisen uudisrakentamisen ja peruskorjaukset vanhoihin kohteisiin. Opiskelijat siirtyivät yleiseltä asumistueltä opintotuen asumislisän piiriin, joka heikentää entisestään opiskelijoiden taloudellista asemaa ja vuokranmaksukykyä. Muutoksilla vuokrien tasaukseen mahdollistetaan kohtuullisempi vuokrataso kaikissa opiskelija-asunnoissa. Esitys vastaa akuuttiin tarpeeseen omarahoitusosuuden kattamisesta. On kuitenkin erittäin tärkeää seurata tiiviisti lakimuutoksen vaikutuksia vuokratasoon ja opiskelijoiden asumiskustannuksiin ja varmistaa, että vuokrataso pysyy kohtuullisena ja opiskelijoiden toimeentulo turvataan.

Pidämme tärkeänä, että investointiavustusten palauttamista opiskelija-asuntotuotantoon harkitaan jatkossa. Avustus on ollut tärkeä opiskelija-asuntorakentamisen mahdollista, joka on auttanut pitämään vuokria kohtuuhintaisina ja mahdollistanut uusien hankkeiden käynnistämisen.

Pykäläluonnokset

Kommenttinne 4 §:n muutosluonnoksesta

-

Kommenttinne 19 a §:n luonnoksesta

-

Kommenttinne 37 §:n muutosluonnoksesta

-

Kommenttinne voimaantulosta ja siirtymäsäännöksen luonnoksesta

Lain nopea voimaantulo ja sen soveltaminen kaikkiin voimaantulohetkellä vireillä oleviin korkotukilainahakemuksiin on erityisen positiivista ja ensiarvoisen tärkeää. Tämä estää hankkeiden viivästymisen lakimuutoksen vuoksi ja edistää opiskelija-asuntojen tarjonnan turvaamista ajankohtaisessa asuntopulatilanteessa. Toimijat ovat jo jääneet odottamaan uutta tukiratkaisua, joten nopea toimeenpano on välttämätöntä

Muuta

Tähän voitte kirjoittaa muut kommenttinne asiasta

Vaikka esitetyt muutokset ovat kannattavia, tämä on heikennys verrattuna tilanteeseen, jossa opiskelija-asuntotuotantoon myönnettiin korkotukilainan lisäksi investointiavustuksia.

VYY korostaa, että kohtuuhintaisten opiskelija-asuntojen riittävä tarjonta on perusedellytys opiskelijoiden yhdenvertaisille mahdollisuuksille kouluttautua. Vaikka 100 prosentin korkotukilainan rahoituskustannukset voivat heijastua vuokriin, pidetään esitettyjä muutoksia kokonaisuudessaan välttämättöminä nykyisessä tilanteessa. Myös opiskelija-asuntojen vuokratasoa on hyvä seurata, jotta se pysyy opiskelijan maksukyvyn rajoissa.

Jotta opiskelija-asunnot pysyisivät jatkossakin kohtuuhintaisina, pidämme 40 vuoden takaisinmaksuaikaa toimivana ainakin uudiskohteissa. Tämä on tärkeää maltillisemman vuokrakehityksen takaamiseksi. Lyhyempi takaisinmaksuaika nostaisi vuokria huomattavasti.

Tuohiniemi Lauri
Vaasan yliopiston ylioppilaskunta